

PhDr. Štěpán Vácha, Ph.D.

kontakt:

vacha@udu.cas.cz; T +420 221 183 551

pozice:

vedoucí Oddělení umění raného novověku

zaměstnání:

od 2016 – vysokoškolský učitel, Katedra teorie a dějin umění, Akademie výtvarných umění v Praze od 2006 – Ústav dějin umění, AV ČR, v. v. i.

studium:

2002–2007 – Obecná teorie a dějiny umění a kultury, Filozofická fakulta, Univerzita Karlova, Praha (Ph.D.) 1995–2002 – Dějiny umění, Filozofická fakulta, Univerzita Karlova, Praha (Mgr.)

odborné pobyty a stáže:

2012 – The 61st Attingham Summer School (Velká Británie)

2011 – postdoktorské stipendium, Bibliotheca Hertziana – Max-Planck-Institut für Kunstgeschichte (Řím) 2007 – Baderovo stipendium pro výzkum malířství 17. století

2002, 2003–2004 – studijní pobyty (Erasmus; Aktion/ÖAD), Institut für Kunstgeschichte, Universität Wien 2000 – studijní pobyt (italské vládní stipendium), Università di Roma „La Sapienza“

pedagogická činnost:

od 2016 – výuka umění renesance a baroka na Akademii výtvarných umění v Praze

2006–2007 – externí vyučující na katedře historie FF UJEP v Ústí nad Labem

účast v grantových projektech (vročení, název projektu, číslo projektu, pozice):

2020–2022 – Umění na odív: obrazová sbírka císaře Rudolfa II. v kontextu uměleckého sběratelství kolem roku 1600 (GA ČR, 20-15927S) – řešitel týmového projektu

2017–2019 – Visuelle Kultur der Herrscherrepräsentation in Städten des habsburgischen Reichs (Österreichische Akademie der Wissenschaften/Wissenschaftsfonds, FWF, P-29688) – člen týmu

2017–2019 – Idea a její realizace: výtvarná kultura jezuitského řádu v českých zemích (GA ČR, 17-08169S) – člen týmu 2013–2015 – Pražští malíři v letech 1640–1680 v tvůrčím dialogu a soutěži (GA ČR, 13-13174S) – řešitel

2012–2014 – Barokní nástěnná malba v benediktinských kláštorech v českých zemích (GA ČR, P409/12/12568) – člen týmu

2009–2010 – Karel Škréta (1610–1674): doba a dílo (EEA Grants, CZ 0112) – člen týmu

2008–2010 – Korpus barokní nástěnné malby v českých zemích I: Nástěnná malba v kontextu monastické architektury (GA ČR, 408/08/0745) – člen týmu

2004–2005 – Korunovační cesta Karla VI. do Prahy 1723 (GA AV ČR, KJB 8164401) – člen týmu

účast na konferencích (je možno zvolit stručnou, nebo maximální variantu):

2022 – Eternal Groom: Courtship of Rudolf II at the Princely Courts and Portraits of Princesses in Imperial Prague, Collections in Early Modern Era: International workshop on spaces for collections, collecting and collectors, Univerzita Palackého v Olomouci, 13–17 June 2022

2022 – Emperor Rudolf II's painting collection revisited: New ideas and perspective, online forum Collecting Central Europe: The History of Collecting of Central and Eastern Europe, 22 March 2022

2021 – Aachenův Bolestný Kristus v břevnovském klášteře: výtvarné zdroje, ikonografie, styl, Collegium historiae artium, Ústav dějin umění AV ČR, 14. 4. 2021

2019 – Motiv románské rotundy v díle rudolfinského malíře Roelandta Saveryho, ČVUT, Praha, Collegium historiae artium, Ústav dějin umění AV ČR, 25. 9. 2021

2018 – Die Rathäuser der Prager Städte im 17. Jahrhundert als Räume des Selbstbewusstseins und der Loyalität, Budapest 2018 – Ve válce a v míru: pražské malířství v letech 1635–1680 (s Radkou Heisslerovou), Katedra dějin umění FF UP Olomouc

2018 – Kultovní inscenace náboženského obrazu – případ sv. Ignáce z Loyoly a Františka Xaverského, Seminář dějin umění, FF MU v Brně

2017 – „Tantum potest publica Principum pietas“: Teilnahme der Habsburger an den Kirchenfesten im 17. Jahrhundert in Prag, ÚDU

- AV ČR
- 2017 – Die religiöse Malerei in Prag zur Zeit Kaiser Rudolfs II., Institut für Kunstgeschichte, Friedrich-Alexander-Universität Erlangen-Nürnberg
- 2017 – Aus frommer Pflicht. Das Engagement Karls VI. für die Vollendung des Veitsdoms (1728), Institut für Kunstgeschichte, Westfälische Wilhelms-Universität Münster
- 2017 – An Unknown Painting Ecce Homo by Hans von Aachen, ÚDU AV ČR
- 2017 – Sandrartův obraz Nalezení svatého Kříže v Brně nově a jinak, ÚDU AV ČR 2016 – Náboženský obraz na dvoře Rudolfa II., Katedra dějin umění FF UP Olomouc
- 2016 – Sv. Václav v nebeské slávě a v plné kráse: Nově nalezené a zrestaurované dílo Jana Kryštofa Lišky z farního kostela v Plasích, ZČG v Plzni
- 2015 – Wohnungen, Häuser und Werkstätten der Prager Künstler im 16.–18. Jahrhundert, Normberk, konference 2015 – Náboženský obraz na dvoře Rudolfa II., ÚDU AV ČR
- 2014 – Joseph Heintz Pinxit: Obrazy rudolfinského malíře pro dvorské bratrstvo Božího Těla – originály, repliky, kopie, Obrazárna Pražského hradu
- 2014 – Sv. Antonín Paduánský s Ježíškem od Karla Škréty: ztracené a nově nalezené mistrovské dílo (s Radkou Tibitzlovou), Národní galerie v Praze
- 2013 – Identita a memoria: Benediktinský řád v českých zemích a jeho prezentace ve výtvarném umění 17. a 18. století, Broumov
- 2013 – Rudolfinské umění v perspektivě barokního sběratelství: obrazové inventáře jako interpretační pramen k dějinám umění, ÚDU AV ČR
- 2013 – Bohemia Pia et Bellicosa: Patron Saints in the Service of the Bohemian Recatholicization before and after 1620, ÚČL AV ČR
- 2013 – Sub utraque, sub una: Neznámý pramen k sakrální topografii předbělohorské (rudolfinské) Prahy, Praha, Clam-Gallasův palác
- 2012 – Der Prager Maler Anton Stevens im Dienste des Fürsten Gundaker von Liechtenstein, Brno, konference
- 2012 – Mathey delineavit: Náhrobek hraběte Humprechta Jana Černína z Chudenic ve světle písemných pramenů (1683–1688), ÚDU AV ČR, konference
- 2012 – Bohemia pia et bellicosa – zemští patroni ve službě rekatolizace v Čechách před a po roce 1620, KTF UK v Praze
- 2011 – Sacellum et altare Salvatoris Cruce depositi: Neznámé vyobrazení valdštejnské kaple v Augustinerkirche ve Vídni od Salomona Kleinera (1757), Národní galerie v Praze, konference
- 2011 – Tváří in tvář publiku. Škrétovy obrazy pohledem soudobé umělecké teorie a malířské praxe, ÚDU AV ČR
- 2011 – Škréta, Sandrart, Merian. Několik úvah nad životopisem Karla Škréty v Teutsche Academie, Národní galerie v Praze 2011 – Velká pamětní medaile města Příbrami pro císaře Karla VI. z roku 1728, Bratislava, Slovenská národná galéria
- 2010 – Šlechtické kaple v kostele P. Marie ve Staré Boleslavi. Oltářní výzdoba a fundace v 17. století, ÚDU AV ČR
- 2010 – Die Adelskapellen der Marienkirche Altbunzlau. Bildausstattung und Stiftungen der 2. Hälfte des 17. Jahrhunderts, Institut für Geschichte, Universität Wien
- 2010 – Antonín Stevens ze Steinfelsu. Nové poznatky k jeho původu a životě a tvorbě, Národní galerie v Praze
- 2010 – Der Hauptaltar für den Veitsdom aus dem Jahr 1598: Eine kaiserliche Kunststiftung im Sakralbereich, ÚDU AV ČR, conference
- 2010 – Architektur und Ausstattung der Wallfahrtskirche in Altbunzlau im 17. Jahrhundert, Institut für Kunstgeschichte, Karl-Franzens-Universität Graz
- 2009 – Pražské divadlo pro operu Costanza e Fortezza (1723) v kontextu evropské divadelní architektury 17.–18. století, Praha, Institut umění – Divadelní ústav
- 2009 – Phoenix incineratus oder das Wiederbeleben des Zisterzienserklosters Königsaal (Zbraslav) in der ersten Hälfte des 17. Jahrhunderts, Altenberg, konference
- 2009 – Náhrobek hraběte Leopolda Antonína Šlika ve svatovítské katedrále: nová zjištění - nová interpretace, ÚDU AV ČR, konference
- 2008 – Iconographic Sources for Fux's Opera Costanza e Fortezza, Newly Interpreted from the Point of View of Historical Performance Practice, New York, konference
- 2008 – Divadlo pro operu Costanza e Fortezza v Praze roku 1723: rekonstrukce prostoru, typologie stavby, akustické parametry, Český Krumlov, konference
- 2008 – Fresky Jana Jakuba Steinfelse v klášterním kostele v Sedlci ve světle písemných pramenů, Kutná Hora, konference
- 2008 – Antiquitatis illustre monumentum: klášterní kostel v Sedlci a jeho restaurace v letech 1700–1709, Seminář dějin umění, FF MU v Brně, také ÚDU AV ČR
- 2007 – Stavba divadla pro operu Costanza e Fortezza v Praze 1723, ÚDU AV ČR
- 2007 – Nové poznatky k divadlu G. Galli-Bibieny v Praze roku 1723, Praha, Institut umění – Divadelní ústav
- 2007 – Antika ve službě habsburské dynastické politiky – umělecký program pražské korunovace Karla VI. v roce 1723, Praha, konference
- 2006 – Ideový program pražské korunovace roku 1723 v kontextu dvorského umění Karla VI., Seminář dějin umění, FF MU v Brně
- 2006 – Barokní nástěnné malby ve Zlaté Koruně (s Martinem Mádlem), Zlatá Koruna, konference
- 2006 – Legende und Geschichte im Bild. Die Freskenausstattung im Konventsgebäude des Zisterzienserklosters Plaß (s Martinem Mádlem), Schwabenakademie Irsee
- 2005 – Die große Gedenkmedaille der Stadt Příbram aus dem Jahre 1728 im Lichte von Quellen (Zum Problem der „zielgerichteten Perzeption“ des Kunstwerks), Bratislava, konference
- 2005 – Ikonografie nástěnných maleb v Plasích, Plasy, konference
- 2005 – Korunovační ceremoniál jako pramen k poznání zeměpanské reprezentace Habsburků v 16. – 18. století, ÚDU AV ČR 2003 – Barokní kult mučedníků doby husitské, Vranov u Brna, konference

kurátorské projekty a další odborná či umělecká činnost:

2015–2016 – Vznešenost & zbožnost. Barokní umění na Plzeňsku a v západních Čechách (Západočeská galerie v Plzni) od 2011 – šéfredaktor bulletinu Studia Rudolphina

ocenění:

2010 – Prémie Otto Wichterleho

členství v odborných radách a komisích:

od 2019 – člen Ediční rady Národní galerie Praha 2018–2022 – člen Akademického sněmu AV ČR

od 2018 – člen rady nakladatelství Artefactum

2013–2017 – člen hodnotícího panelu P409 při GA ČR

Bibliografie:

1) monografie (autorství i spoluautorství)

Jiří Hrbek a kol., Panovnický majestát. Habsburkové jako čeští králové, Praha 2021.

Štěpán Vácha – Radka Heisslerová, *Ve stínu Karla Škréty. Pražští malíři v letech 1635–1680.* Antonín Stevens – Jan Bedřich Hess – Matěj Zimprecht, Praha 2017.

Štěpán Vácha, *Der Herrscher auf dem Sakralbild zur Zeit der Gegenreformation und des Barock. Eine ikonologische Untersuchung zur herrscherlichen Repräsentation Kaiser Ferdinands II. in Böhmen,* Prag 2009.

Štěpán Vácha – Irena Veselá – Vít Vlhas – Petra Vokáčová, *Karel VI. & Alžběta Kristýna. Česká korunovace 1723,* Praha – Litomyšl 2009.

Štěpán Vácha, *Splendissima basilica. Chrám Nanebevzetí Panny Marie a sv. Jana Křtitele v Sedlci u Kutné Hory, Kutná Hora* 2009.

Kristina Kaplanová – Štěpán Vácha, *Chrám sv. Vavřince ve Vysokém Mýtě, Vysoké Mýto* 2001.

2) editorial knihy (sborníku, katalogu)

Štěpán Vácha – Andrea Steckerová (edd.), *Vznešenost & zbožnost. Barokní umění na Plzeňsku a v západních Čechách, Lomnice nad Popelkou – Plzeň* 2015.

Lubomír Konečný – Štěpán Vácha (edd.), *Hans von Aachen in Context. Proceedings of the International Conference, Prague 22–25 September 2010, Prague* 2012.

3) články v odborném periodiku

The Man of Sorrows by Hans von Aachen in Břevnov Monastery in Prague, *RIHA Journal* 0274, 7 July 2022.

Město Labyrint, *Dějiny a současnost* 42, 2021, č. 3, s. 28–29.

The Picturesque Motif of the Rotunda in the Work of Roelandt Savery, *Oud Holland* 132, 2019, s. 51–64.

Kulturní inscenace náboženského obrazu. Příklad obrazu sv. Františka Xaverského v jezuitském kostele Nejsvětějšího Salvátora v Praze, *Opuscula Historiae Artium* 19, 2019, s. 230–239.

Eine unbekannte Zeichnung der böhmischen Krönung Ferdinands II. im Jahr 1617 – ein mögliches Werk von Aegidius Sadeler, *Studia Rudolphina* 19, 2019, s. 114–127.

Joachim von Sandrarts Kreuzauffindung in Brünn im Lichte neuer Erkenntnisse, *Umění* 65, 2017, s. 514–530.

Rudolfine Bibliography of Jaromír Neumann (1924–2001), *Studia Rudolphina* 15, 2015, s. 168–172.

Noch einmal zum Altarretabel von 1598, *Studia Rudolphina* 14, 2014, s. 119–123.

Santa Maria della Vittoria a Roma e a Praga. Nuove riflessioni sulla sacra immagine e sul suo culto, *Bollettino dell'Istituto Storico Ceco di Roma* 9, 2014, s. 77–110.

Imaginum elegantia. K estetické působivosti náboženského obrazu v českých zemích v 17. a 18. století, *Umění/Art* 62, 2014, s. 251–275.

(s Radkou Tibitzlovou), *Nově nalezené dílo Karla Škréty. Sv. Antonín Paduánský s Ježíškem a obrazová výzdoba kostela hybernů na Novém Městě pražském,* *Umění/Art* 62, 2014, s. 118–140.

The School of Prague or Old German Masters: Rudolfine Painting in the Literary and Visual Discourse of the 17th and 18th Centuries, *Zeitschrift für Kunstgeschichte* 77, 2014, s. 361–384.

Sub utraque, sub una: eine Quelle zur sakralen Topographie des rudolfinschen Prag (zum Jahr 1618), *Studia Rudolphina* 12–13, 2013, s. 116–133.

(s Radkou Tibitzlovou), *Pražský malíř Matěj Zimprecht (1624–1680). Životopis umělce v limitech historické paměti,* *Umění/Art* 60, 2012, s. 255–280.

Die Adelskapellen in der Marienkirche zu Altbunzlau. Altarausstattung und Stiftungen im 17. Jahrhundert, *Frühneuzeit-Info* 22, 2011, s. 129–147.

An Unknown Work by Francesco Cozza in the Czech Republic, *The Burlington Magazine* 153, no. 1301, 2011, s. 523–525.

Šlechtické kaple v kostele Panny Marie ve Staré Boleslavi: Oltářní výzdoba a fundace v 17. století, *Umění/Art* 58, 2010, s. 17–41.

Phoenix incineratus oder das Wiederbeleben des Cistercienserklosters Königsaal (Zbraslav) in der ersten Hälfte des 17. Jahrhunderts, *Analecta Cisterciensia* 59, 2009, s. 401–423.

Noch eine büßende Maria Magdalena von Joseph Heintz d. Ä., *Studia Rudolphina* 10, 2010, s. 178–195.

K původu a kultu milostného obrazu Panny Marie Vítězné ze Štěnovic, *Minulostí Západočeského kraje* 45, 2010, s. 7–31.

(mit Irena Veselá, Vít Vlnas and Petra Vokáčová), Karl VI. & Elisabeth Christine: Die böhmische Krönung 1723, *Frühneuzeit-Info* 21, 2010, s. 226–231.

(s Irenou Veselou, Vitem Vlnasem a Petrou Vokáčovou), Karel VI. & Alžběta Kristýna, *Kontexty. Časopis o kultuře a společnosti* 3/2010, s. 85–90.

(with Jana Spáčilová), New Insights into the Performance of Fux's Opera *Costanza e Fortezza* in Prague in 1723, *Music in Art: International Journal of Music Iconography* 34:1–2, 2009, s. 44–72.

Pražské divadlo pro operu *Costanza e Fortezza* (1723) v kontextu evropské divadelní architektury 17.–18. století, *Divadelní revue* 1/2009, s. 13–31.

Porträtmedaillons aus Wachs Claudias de' Medici und Federicos Ubaldo della Rovere, *Studia Rudolphina* 9, 2009, s. 133–137.

Antiquitatis illustre monumentum. Die Restaurierung der Klosterkirche in Sedletz in den Jahren 1700–1709, *Umění/Art* 56, 2008, s. 384–408.

Pražské děkovné procesí na paměť bělohorského vítězství. K tématu státní pouť v raném novověku, *Kuděj* 2007, č. 1–2, s. 16–31.

Antonio Abondio und die Feldherrnmedaille all'antica, *Studia Rudolphina* 7, 2007, s. 59–74.

„Mutatio vestis“ v korunovačním ceremoniálu českých králů z rodu Habsburků v 16. až 18. století, *Folia Historica Bohemica* 22, 2006, s. 251–266.

Repräsentations- oder Krönungsornat? Zum Ursprung und zur Funktion des Zeremonialgewands Ferdinands IV. aus dem Jahre 1653, *Umění/Art* 54, 2006, s. 229–239.

Příbramské barokní medaile ve světle pramenů, *Podbrdsko. Vlastivědný sborník státního okresního archivu Příbram* 13, 2006, s. 51–88.

Die große Gedenkmedaille der Bergstadt Příbram für Kaiser Karl VI. von 1728, *Jahrbuch des Kunsthistorischen Museums Wien* 6/7, 2004/2005, s. 205–229.

Příspěvek k poznání ikonografie svatoaugustinského cyklu v kostele sv. Tomáše na Malé Straně, *Bibliotheca Strahoviensis* 6–7, 2004, s. 67–75.

Neue Erkenntnisse zum Reichsapfel Ferdinands I., *Studia Rudolphina* 4, 2004, s. 53–61.

Barokní donátorské a zakladatelské scény v cisterciáckých kláštorech v Čechách a na Moravě, *Umění/Art* 52, 2004, s. 490–505.

Pokus o obnovu cisterciáckého proboštví v Kouřimi roku 1707, *Archivní prameny Kolínska* 2002, s. 95–118.

De regalibus honoribus in Aula Regia. Ikonografie Reinerových fresek v Královském sále a v prelaturě cisterciáckého klášteřa na Zbraslavi, *Umění/Art* 51, 2003, s. 13–29.

Kauza vysokomýtského oltáře, *Kuděj* 2003, č. 1, s. 33–45.

O záchraně „Brandlova oltáře“ ve Vysokém Mýtě, *Nové letopisy města Ústí nad Orlicí a jeho okolí* 2002, č. 4, s. 2–10.

4) kapitoly v knize (zahrnuje články ve sborníku, ve sborníku z konference, v jubilejním sborníku, v kolektivní monografii, statě v katalogu /nikoli hesla/, ad.)

Michael Willmann als Leser der Sandrart'schen Teutschen Academie, in: Zuzana Macurová – Tomáš Valeš (edd.), *Od objevu k interpretaci. Znalectví, sběratelství a ikonografie umění raného novověku*, Brno 2019, s. 181–192.

Aus frommer Pflicht. Das Engagement Kaiser Karls VI. für die Vollendung des Veitsdoms in Prag (1728), in: Herbert Karner – Eva-Bettina Krems – Jens Niebaum – Werner Telesko (eds.), *Sakralisierungen des Herrschers an europäischen Höfen. Bau – Bild – Ritual – Musik (1648–1740)*, Regensburg 2019, s. 79–100.

Katedrála od velkého požáru roku 1541 do sklonku baroka, in: Jana Maříková a kol., *Katedrála viditelná a neviditelná: Průvodce tisíciletou historií katedrály sv. Víta, Václava, Vojtěcha a Panny Marie na Pražském hradě. [Díl] 2: Novověk*, Praha 2019, s. 388–477.

Radka Heisslerová – Štěpán Vácha, Wohnungen, Häuser und Werkstätten der Prager Künstler im 16.–18. Jahrhundert, in: Andreas Tacke, Thomas Schauerte, Danica Brenner (edd.), *Künstlerhäuser im Mittelalter und der Frühen Neuzeit*, Petersberg 2018, s. 284–293.

Štěpán Vácha – Martin Krummholz, Umění a architektura období 1500–1800; Trio rudolfínských figuralistů (společně s Lubomírem Konečným);

Katolická obnova ve městech I – kostel Panny Marie Vítězné (společně s Ivanou Panochovou); Katolická obnova ve městech II – baroko v chrámových interiérech a veřejném prostoru za třicetileté války (společně s Michalem Šroňkem); Karel Škréta a malířství 17. století (společně s Michalem Šroňkem);

Koně a lov (společně s Martinem Krummholzem); Čechy: stavebník-prelát druhé poloviny 17. století: pražský arcibiskup Jan Bedřich z Valdštejna (společně s Rostislavem Šváchou a Martinem Krummholzem);

Kláštery starých řádů I – benediktini (společně s Martinem Mádlem); Kláštery starých řádů II – cisterciáci (společně s Martinem Mádlem);

Kláštery starých řádů III – premonstráti (společně s Martinem Mádlem); Poutní místa v Čechách (společně s Ivanou Panochovou);

Cesty a sběratelství (společně s Martinem Krummholzem); Divadlo a slavnosti; Umění na volných prostranstvích (společně s Rostislavem Šváchou a Martinem Krummholzem);

Státní umění (společně s Rostislavem Šváchou); „Exporty“ českého baroka (společně s Ivanou Panochovou a Rostislavem Šváchou);

Smrt & memoria (společně s Ivanou Panochovou a Rostislavem Šváchou), in: Taťána Petrasová – Rostislav Švácha (edd.), *Dějiny umění v českých zemích 800–2000*, Řevnice – Praha, 2017, s. 342–372; 426–428; 450–453; 454–457; 461–463; 476–479; 484–487; 488–491; 492–495; 496–499; 504–506; 510–513; 550–555; 564–567; 572–574; 575–578; 595–599.

Štěpán Vácha, „Ars benedictina“. Benediktinský řád jako patron barokního umění v českých zemích, in: Martin Mádl aj., *Beneditini I (Barokní nástěnná malba v českých zemích)*, Praha 2016, s. 25–72.

Štěpán Vácha, *Bohemia pia et bellicosa. Les saints patrons de la Bohême au service de la recatholicisation avant et après 1620*, in: Marie-Élizabeth Ducreux (ed.), *Dévotion et légitimation. Patronages sacrés dans l'Europe des Habsbourg (= Collection Religions)*.

Comparatisme – Histoire – Anthropologie 8), Liège 2016, s. 73–90.

Štěpán Vácha, České korunovační žezlo a jablko, původně osobní královské insignie Ferdinanda I. = Bohemian coronation sceptre and orb, originally the personal royal insignia of Ferdinand I; Korunovační roucho českých králů – plášť s hermelínovým límcem = Coronation robes of the kings of Bohemia – cape with ermine collar and train, stole, belt and maniple, in: Ivana Kyzourová – Vít Vlnas (edd.), Žezlo a koruna. Karel IV. a české královské korunovace = The Sceptre and the Crown. Charles IV and Bohemian Royal Coronations, Praha 2016, s. 131–135; s. 158–161.

Štěpán Vácha, Škréta, Sandrart und Merian d. J. Überlegungen zur Vita Karel Škréty in der Teutschen Academie, in: Susanne Meurer – Anna Schreurs-Morét – Lucia Simonato (edd.), Aus aller Herren Länder. Die Künstler der Teutschen Academie von Joachim von Sandrart (= Collection Théorie de l'art 8), Turnhout 2015, s. 249–261.

Andrea Steckerová – Štěpán Vácha, Úvod; Barokní malířství v západních Čechách, in: Andrea Steckerová – Štěpán Vácha (edd.), Vznešenost & zbožnost. Barokní umění na Plzeňsku a v západních Čechách, Lomnice nad Popelkou – Plzeň 2015, s. 9–11, s. 68–87.

Štěpán Vácha – Radka Tibitzlová, Stevnsovy obrazy z Martinické kaple ve Svatovítské katedrále, Slánské rozhovory 2013 a 2014. Památky a historie Slánska, Slaný 2015, s. 45–53.

Štěpán Vácha, Bohemia pia et bellicosa. Zemští patroni ve službě české rekatolizace před a po roce 1620, in: Petr Beneš – Petr Hlaváček – Tomáš Sterneček (edd.), Čtrnáct mučedníků pražských. Vpád Pasovských a závěr vlády Rudolfa II., Praha 2014 (= Europaeana Pragensia 6 – Historia Franciscana V.), s. 155–164.

Štěpán Vácha, Mathey delinea vit: Náhrobek hraběte Humprechta Jana Černína z Chudenic ve světle písemných pramenů (1683–1688), Sepulchralia et epigraphica V. Fórum epigrafických a sepulkálních studií, Jiří Roháček (ed.), Praha 2014, s. 219–240.

Štěpán Vácha – Radka Tibitzlová, Jan Hendrych a Jan Jeroným z Lewenfelsu – společenská a kulturní elita na Havlíčkovodsku v druhé polovině 17. století, in: Aleš Veselý (ed.), Baroko na Havlíčkovodsku, Havlíčkův Brod 2014, s. 23–52.

Štěpán Vácha, Der Prager Maler Anton Stevens im Dienst des Fürsten Gundaker von Liechtenstein, Die Liechtenstein und die Kunst, Liechtensteinisch-Tschechische Historikerkommission (ed.), Vaduz 2014 (= Veröffentlichungen der Liechtensteinisch-Tschechischen Historikerkommission 3), s. 185–200.

Štěpán Vácha, Pražský malíř Antonín Stevens ze Steinfelsu ve službách knížete Gundakera z Lichtenštejna, Časopis Matice moravské 132, Supplementum 5: Lichtenštejnové a umění, 2013, s. 163–177.

Štěpán Vácha, Léta 1598, 1599, 1607: K datování tří děl rudolfínských mistrů, in: Libellus amicorum Beket Bukovinská, Lubomír Konečný – Lubomír Slavíček (edd.), Praha 2013, s. 156–173.

Štěpán Vácha, Škréta, Sandrart, Merian. Několik úvah nad životopisem Karla Škréty v Teutsche Academie, in: Karel Škréta (1610–1674): Dílo a doba. Studie, dokumenty, prameny, Lenka Stolárová – Kateřina Holečková (edd.), Praha 2013, s. 31–49.

Štěpán Vácha, Náhrobek hraběte Leopolda Antonína Šlika ve Svatovítské katedrále a Kodex Albrecht, in: Sepulchralia et epigraphica IV. Fórum epigrafických a sepulkálních studií, Jiří Roháček (ed.), Praha 2013, s. 443–458.

Štěpán Vácha, Sacellum et altare Salvatoris Cruce depositi. Neznámé vyobrazení valdštejnské kaple v Augustinerkirche ve Vídni od Salomona Kleinera, Alena Volrábová (ed.), Ars Linearis III, Praha 2012, s. 114–121, s. 213–217 (anglicky).

Štěpán Vácha, Der Hauptaltar für den Veitsdom. Eine kaiserliche Kunststiftung im Sakralbereich, in: Hans von Aachen in Context. Proceedings of the International Conference, Prague 22–25 September 2010, Lubomír Konečný – Štěpán Vácha (edd.), Prague 2012, s. 179–188.

Štěpán Vácha, Tvář v tvář publiku: Škrétovy historiae sacrae pohledem soudobé umělecké teorie a malířské praxe, in: Karel Škréta 1610–1674: Studie a dokumenty, Lenka Stolárová – Vít Vlnas (edd.), Praha 2011, s. 101–127.

Štěpán Vácha – Vít Vlnas, Baroko v Čechách versus české baroko, aneb Karel Škréta a raně barokní malířství očima dějepisu umění, in: Karel Škréta 1610–1674: Studie a dokumenty, Lenka Stolárová – Vít Vlnas (edd.), Praha 2011, s. 33–50.

Tomáš Sekyrka – Radka Tibitzlová – Štěpán Vácha, Archivní doklady k životu a dílu Karla Škréty, in: Karel Škréta 1610–1674: Studie a dokumenty, Lenka Stolárová – Vít Vlnas (edd.), Praha 2011, s. 265–367.

Štěpán Vácha, Antonín Stevens ze Steinfelsu: Nové poznatky k jeho původu, životu a tvorbě, in: Karel Škréta a malířství 17. století v Čechách a Evropě. Sborník příspěvků z odborného kolokvia pořádaného Národní galerií v Praze v klášteře sv. Anežky České ve dnech 23.–24. března 2010, ed. Lenka Stolárová, Praha 2011, s. 99–114.

Štěpán Vácha, Oltářní obrazy Karla Škréty; Karel Škréta a Antonín Stevens, in: Lenka Stolárová – Vít Vlnas (ed.), Karel Škréta (1610–1674): Doba a dílo, Praha 2010, s. 205–207, s. 453–457.

Martin Krummholz – Kristina Uhlíková – Štěpán Vácha, Pozůstalost Zdeňka Wirtha v oddělení dokumentace ÚDU AV ČR, in: Jiří Roháček – Kristina Uhlíková (edd.), Zdeněk Wirth pohledem dnešní doby, Praha 2010, s. 281–301.

Martin Mádl – Štěpán Vácha, Legende und Geschichte im Bild: Die Freskenausstattung im Konventgebäude des westböhmisches Zisterzienserklosters Plass, in: Markwart Herzog – Huberta Weigl (Hrsg.), Mitteleuropäische Klöster der Barockzeit: Vergegenwärtigung monastischer Vergangenheit in Wort und Bild, Konstanz 2011 (= Irseer Schriften: Studien zur Wirtschafts-, Kultur- und Mentalitätsgeschichte, N.F. Band 5), s. 183–200.

Štěpán Vácha, Pražské divadlo pro operu Costanza e Fortezza roku 1723: Rekonstrukce prostoru, typologie stavby a její inspirační zdroje = The Theatre built for the opera Costanza e Fortezza in Prague in 1723: Reconstruction of its space, typology of the structure and its inspirational sources, in: The World of Baroque Theatre. A Compilation of Essays from the Český Krumlov Conferences 2007, 2008 and 2009 = Svět barokního divadla. Sborník přednášek z konferencí v Českém Krumlově 2007, 2008 a 2009, Jiří Bláha – Pavel Slavko (edd.), Český Krumlov 2010, s. 171–178 (česky), s. 179–186 (anglicky).

Štěpán Vácha, K rané tvorbě pražského malíře Antonína Stevense ze Steinfelsu, in: Jiří Kroupa – Michaela Šeferisová Loudová – Lubomír Konečný (edd.), Orbis artium. K jubileu Lubomíra Slavíčka (= Opera Universitatis Masarykianae Brunensis, Facultas Philosophica. Spisy Masarykovy univerzity v Brně, Filozofická fakulta, č. 382), Brno 2009, s. 165–174.

Štěpán Vácha, Fresky Jana Jakuba Steinfelse v klášterním kostele v Sedlci ve světle písemných pramenů, in: Radka Lomičková (ed.), Sedlec. Historie, architektura a umělecká tvorba sedleckého kláštera ve středoevropském kontextu kolem roku 1300 a 1700.

Mezinárodní symposium, Kutná Hora, 18.–20. září 2008. = Sedletz. Geschichte, Architektur und Kunstschaffen im Sedletzer Kloster im mitteleuropäischen Kontext um die Jahre 1300 und 1700. Internationales Symposium, Kuttentberg, 18.–20. September 2008 (= Opera Facultatis theologiae catholicae Universitatis Carolinae Pragensis. Historia et historia artium vol. X), Praha 2009, s. 547–572.

Štěpán Vácha, Oltářní obraz v kostele P. Marie Vítězné na Malé Straně – sakrální pomník vítězství Ferdinanda II. na Bílé hoře, in: Eliška Fučíková – Ladislav Čepička (edd.), Valdštejn. Albrecht z Valdštejna – Inter arma silent musae?, Praha 2007, s. 191–198.

Martin Mádl – Štěpán Vácha, Barokní nástěnné malby ve Zlaté Koruně, in: Martin Gaži (ed.), Klášter Zlatá Koruna. Dějiny – památky – lidé, České Budějovice 2007, s. 266–294.

Štěpán Vácha, Tři alegorie k pražské korunovaci roku 1723. K politické motivaci „císařského“ stylu Karla VI., in: Beket Bukovinská – Lubomír Slaviček (edd.), Pictura verba cupit. Sborník příspěvků pro Lubomíra Konečného, Praha 2006, s. 257–269.

Štěpán Vácha, „Sedlecio in structuris non fuisse in Ordine Monasterium secundum“. Obnova klášterního kostela v Sedlci opatem Jindřichem Snopkem pod záštitou Ježíše, Marie, Josefa a Čtrnácti sv. Pomocníků, in: Jan Royt – Petra Nevimová (edd.), Album amicorum. Sborník ku poctě prof. Mojmíra Horyny, Praha 2005, s. 170–176.

Štěpán Vácha, Koncepce a ikonografie freskového cyklu a dalších nástěnných maleb J. A. Pinka a F. A. Müllera v konventu plaského kláštera, in: Jiří Fák (red.), Plaský klášter a jeho minulý i současný přínos pro kulturní dějiny. Sborník příspěvků ze semináře konaného v Plasích a Mariánské Týnici ve dnech 11.–13. května 2005, Plasy – Mariánská Týnice 2005, s. 49–55.

5) katalogová hesla

Italský keroplastik (modelér do vosku) 1. poloviny 17. století, Voskové portrétní medailony Claudie Medicejské a Federica Ubalda della Rovere = Italian wax sculptor, 1st half of the 17th century, Wax Portrait Medallions of Claudia de' Medici and Federico Ubaldo della Rovere, in: Eliška Fučíková (ed.), Rudolf II.: Umění pro císaře. Katalog k výstavě Muzea východních Čech v Hradci Králové = Rudolf II. Art for the Emperor, The Museum of Eastern Bohemia in Hradec Králové. Exhibition Catalogue, Hradec Králové 2021, s. 96–99.

Město Labyrint, in: Lenka Stolárová – Vít Vlnas (eds.), Comenius 1592–1670. Doba mezi rozumem a šílenstvím. Jan Amos Komenský a jeho svět, Brno a Ústí nad Labem 2020, s. 76–79, kat. č. II.2.

Štěpán Vácha, katalogová hesla in: Andrea Steckerová – Štěpán Vácha (edd.), Vznešenost & zbožnost. Barokní umění na Plzeňsku a v západních Čechách, Lomnice nad Popelkou – Plzeň 2015, č. 19, 20a-b, 21, 22, 23, 29, 30, 32, 33, 36.

Štěpán Vácha, katalogová hesla in: Speculum mundi. Sběratelství kláštera premonstrátů na Strahově, Helena Zápalková – Libor Šturc (edd.), Olomouc 2014, s. 80, kat. č. 69, s. 38–39, kat. č. 18a, b, c (s Hedvikou Kuchařovou), s. 39, kat. č. 19 (s Hedvikou Kuchařovou), s. 45, kat. č. 28, s. 46, kat. č. 29.

Štěpán Vácha, katalogová hesla in: Karel Škréta (1610–1674): Doba a dílo, Lenka Stolárová – Vít Vlnas (edd.), Praha 2010, č. II.1 (s Michalem Šroňkem), III.20, III.21, III.22, III.23, III.24, III.28, IV.10, V.1, V.2 (se Sylvou Dobalovou), V.13, V.14, V.22, V.23, V.24, V.26, V.27, V.30, VIII.15, VIII.20, XI.1, XI.2, XI.3, XI.5, XI.6, XI.8, XVI.15, XVII.1.

6) recenze

Štěpán Vácha (rec.), Jaromír Neumann, Petr Brandl. Praha, 2016, Umění/Art 66, 2018, s. 323–326.

Štěpán Vácha (rec.), Jeroným Růžička, Dějepis kláštera břevnovského a broumovského, Praha 2013, Dějiny a současnost č. 3, roč. 36, 2014, s. 49.

Štěpán Vácha – Tomáš Malý (rec.), Martin Elbel – Ondřej Jakubec (edd.), Olomoucké baroko. 1. Úvodní svazek. Proměny ambicí jednoho města; Ondřej Jakubec – Marek Perůtka (edd.), Olomoucké baroko. Výtvarná kultura let 1620–1780. 2. Katalog. 3. Historie a kultura, Umění/Art 60, 2012, s. 67–71.

Štěpán Vácha (rec.), Jiří Hrbek, České barokní korunovace, Praha 2010, Český časopis historický 109, 2011, s. 843–846.

Štěpán Vácha (rec.), Michal Šroňek, Jan Jiří Heinsch (1647–1712). Malíř barokní zbožnosti, Umění/Art 56, 2008, s. 85–87.

Štěpán Vácha (rec.), Andrzej Koziel, Angelus Silesius, Bernhard Rosa i Michael Willmann, czyli sztuka i mistyka na Śląsku w czasach baroku, Umění/Art 55, 2007, s. 245–248.

Štěpán Vácha (rec.), Gregor M. Lechner – Michael Grünwald, „Unter deinen Schutz...“ Das Marienbild in Göttweig, Umění/Art 54, 2006, s. 200–202.

7) popularizace, články v denním tisku

Martin Mádl – Štěpán Vácha, Klášter Plasy ve stručném přehledu dějin, Bulletin Uměleckohistorické společnosti 1/2009, s. 4–6.

Štěpán Vácha, Dominik à Jesu Maria – mystik a diplomat doby třicetileté války, Katolický týdeník č. 7/2011; Původ milostného obrazu Panny Marie Vítězné, Katolický týdeník č. 18/2010; Kult milostného obrazu Panny Marie Vítězné v Římě, č. 40/2010; Kult milostného obrazu Panny Marie Vítězné v Praze, č. 49/2010.

GRANTOVÉ PROJEKTY

Umění na odiv: obrazová sbírka císaře Rudolfa II. v kontextu uměleckého sběratelství kolem roku 1600

Poskytovatel: GA ČR, 20-15927 trvání: 2020–2022

Příjemce: Ústav dějin umění AV ČR, v.v.i.

Odpovědný řešitel: Štěpán Vácha

Řešitelský tým: Štěpán Vácha, Markéta Ježková, Sylva Dobalová, Petr Uličný, Lubomír Konečný, Eliška Fučíková, Guido Carrai

Anotace: Obrazová sbírka císaře Rudolfa II. v Praze, rozptýlená během třicetileté války, patřila ve své době k nejpřednějším souborům svého druhu v Evropě. Představu o jejím rozsahu poskytují inventáře, dobová svědectví a další prameny, v neposlední řadě identifikovaná díla. Důkladný heuristický výzkum a tvorba speciální databáze umožní analýzu a interpretaci sbírky se zřetelem na její žánrovou skladbu a zastoupení malířů resp. malířských škol, prostorové uspořádání a provoz. Sbírka bude posouzena v kontextu sběratelských aktivit Habsburků (Madrid, Brusel), knížecích dvorů v Itálii (zejm. Florencie, Mantova) a v Německu (Drážďany, Mnichov), dále se zřetelem k proměně statusu obrazu jako „galerijního objektu“ a s tím související inovací malířské tvorby kolem 1600 (zejm. v Římě). Pozornost bude také věnována Rudolfově obrazárně jako specifickému stavebnímu typu s přihlédnutím k jejím provozním a reprezentačním funkcím, které plynuly ze zapojení do rezidenčního komplexu Pražského hradu.

Pražští malíři v letech 1640–1680 v tvůrčím dialogu a soutěži

Poskytovatel a č.: GAČR, 13-13174S Trvání: 2013–2015

Příjemce: Ústav dějin umění AV ČR, v.v.i.

Odpovědný řešitel: Štěpán Vácha

Řešitelský tým: Štěpán Vácha, Radka Tibitzanzlová (Heisslerová)

Anotace: Projekt je věnován malířství v Praze v letech 1635–1680, v klíčovém období pro utváření barokní kultury v Čechách a střední Evropě. V důsledku podstatných politických a náboženských změn v průběhu třicetileté války došlo k redefinování Prahy jako uměleckého centra země a jejího postavení ve středoevropském kontextu. Zvolená perioda se zároveň překrývá s uměleckým působením Karla Škréty, vůdčí malířské osobnosti Čech. Projekt opírající se o dosavadní výsledky bádání badatelského týmu se prioritně zaměří na dosud málo prozkoumané a podceňované Škrétovy současníky (A. Stevense, M. Zimprechta, J. Hesse), kteří prodělali uměleckou formaci nezávisle na něm, získávali významné zakázky v Praze i dalších českých lokalitách a i při jeho dominanci si udržovali osobitý malířský projev. Záměrem projektu je pojednat tyto umělce jako Škrétovy profesní kolegy a do značné míry i konkurenty, kteří stáli vůči sobě v tvůrčím dialogu a svou tvorbou výrazně obohatili celkový ráz malířství raného baroka v Čechách.